

maj

Nr 3 (127) 2015

egzemplarz bezpłatny
nakład 3000 egz

SAMORZĄDOWIEC POWIATU CIECHANOWSKIEGO

MIASTO CIECHANÓW - MIASTO I GMINA GLINOJECK
GMINA CIECHANÓW I GMINA GRUDUSK - GMINA OPINOGÓRA GÓRNA
GMINA REGIMIN - GMINA OJRZEŃ - GMINA SOŃSK - GMINA GOŁYMIN OŚRODEK

ADRES STRONY INTERNETOWEJ STAROSTWA
www.ciechanow.powiat.pl
ADRES STRONY BIULETYNI INFORMACJI PUBLICZNEJ
<http://stciechanow.bip.org.pl>
ADRES E-MAIL STAROSTWA
starostwo@ciechanow.powiat.pl

ISSN 1640-1476

W numerze:

Remontu <i>Polonii</i> cd.	1
Wyniki wyborów prezydenckich	1
Przegląd ważniejszych wydarzeń w powiecie	2
Relacja z obrad Rady Powiatu	3-4
Przeprowadzka do nowego internatu SOSW	5
Dzień św. Floriana u strażaków	6
Targi Edukacji i Pracy 2015	7
Turnieje dla dzieci i młodzieży	8
Prezentacja działalności spółdzielni socjalnych	9
Kilka słów o szkodliwości palenia	10
Obchody rocznicy śmierci Marszałka Piłsudskiego	11
Majowe świętowanie w Ciechanowie	12

GAZETA SAMORZĄDOWA
POWIATU
CIECHANOWSKIEGO

Adres: Starostwo Powiatowe
06-400 Ciechanów
ul. 17 Stycznia 7
tel: 23 673 26 02
fax: 23 672 29 45

Można do nas napisać:
starostwo@ciechanow.powiat.pl
b.tokarska@ciechanow.powiat.pl

Wydawca:
Zarząd Powiatu Ciechanowskiego

Rada Programowa:
Sławomir Morawski
Joanna Marzena Pszczółkowska
Zbigniew Ptasiiewicz

Redaguje:
Barbara Tokarska-Wójciak

Skład, łamanie, druk:

Pexet
DOKUMENTY
DOKUMENTY

06-400 Ciechanów ul. Płońska 61
tel. 502 11 44 11
e-mail: pexet@pexet.pl

Trwa intensywny remont budynku *Polonii*

Zgodnie z umową, do końca maja 2015 roku trwać będą prace, związane z pierwszym etapem remontu budynku przy ul. Warszawskiej 34. Dotychczas wykonano: remont i wymianę pokrycia dachowego, wzmocnienie wszystkich elementów konstrukcyjnych budynku, wymianę stropów i klatek schodowych z drewnianych na konstrukcję umożliwiającą pod względem wytrzymałościowym lokalizację pomieszczeń Powiatowej Biblioteki Publicznej – przyszłego gospodarza budynku. 13 maja ekipa remontowa rozebrała przybudówkę, w której przez lata mieściła się siedziba oddziału PTTK. Przybudówka powstała w 1960 r., projekt remontu budynku nie przewidywał jej wykorzystania.

Dalsze prace I etapu, polegające na wykonaniu izolacji fundamentów, schodów zewnętrznych oraz podjazdu od strony ul. Warszawskiej i Ściegiennego, nie mogą być obecnie wykonywane ze względu na okres gwarancji zmodernizowanej ulicy Warszawskiej (deptaka) i braku możliwości wykonywania wszelkich robót, który mogłyby naruszyć nawierzchnię. Okres gwarancji kończy się w grudniu 2015 roku. Tak więc zadania te wykonane zostaną w przyszłym roku.

Rozbiórka przybudówki, dobudowanej do *Polonii* odbyła się w połowie maja. Teren po niej zostanie zagospodarowany i unowocześniony

Do wykonawcy I etapu prac remontowych należeć też będzie zabezpieczenie obiektu. Koszt I etapu to 1 172 tys. zł.

II etap, który obejmie położenie instalacji podtynkowych, tynków wewnętrznych, wentylacji, okien i drzwi będzie wykonany jeszcze w 2015 roku. W tej chwili trwa procedura przetargowa, która ma wyłonić firmę do wykonania zadania.

W 2016 roku, do wykonania zostaną: nowa elewacja budynku, drzwi zewnętrzne, instalacje zewnętrzne i zagospodarowanie terenu, w tym ogrodzenie budowli oraz wyposażenie i przeprowadzka zasobów bibliotecznych do nowego miejsca.

BTW

Wybieraliśmy prezydenta kraju....

10 maja w Polsce wybieraliśmy prezydenta. O stanowisko ubiegało się 11 kandydatów. W okręgu ciechanowskim, obejmującym powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtusk i żuromiński, pierwszą turę wyborów wygrał Andrzej Duda, uzyskując 44,13 proc. głosów, drugie miejsce zajął Bronisław Komorowski - 27,56 proc., trzeci był Paweł Kukiz - 18,14 proc. głosów. W powiecie ciechanowskim do głosowania uprawnionych było 72787 osób, liczba kart

ważnych 31884, liczba głosów ważnych 31651, liczba głosów nieważnych 233.

Wyniki kandydatów: Andrzej Duda: 41.67%, Bronisław Komorowski: 28.62%, Paweł Kukiz: 19.46%, Janusz Korwin-Mikke: 2.81%, Magdalena Ogórek: 2.62%, Adam Jarubas: 2.03%, Janusz Palikot: 0.97%, Marian Kowalski: 0.64%, Grzegorz Braun: 0.63%, Jacek Wilk: 0.44%, Paweł Tanajno: 0.14%.

Frekwencja w okręgu ciechanowskim wyniosła 48,87 proc., w samym powiecie ciechanowskim 43,80%.

Red.

Wydarzyło się

✱ ✱ ✱

6 maja - W Ciechanowie odbyły się międzyszkolne zawody w udzielaniu pierwszej pomocy, zorganizowane przez Polski Czerwony Krzyż. Wzięło w nich udział sześć pięciosobowych zespołów ze szkół ponadgimnazjalnych powiatu ciechanowskiego. Najlepiej z zasadami udzielania pomocy poradzili sobie uczniowie z I LO im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie, którzy zajęli I miejsce. Na dalszych uplasowali się uczniowie: LO im. Władysława Stanisława Reymonta w Głinojecku i II LO im. Adama Mickiewicza w Ciechanowie. Ideą zawodów jest pokazanie, że każdy może pomóc innemu człowiekowi. Udzielenie pomocy przedmedycznej może i często ratuje komuś życie.

✱ ✱ ✱

11 maja – Burmistrz Głinojecka Waldemar Godlewski odebrał tytuł „Najlepszego burmistrza ćwierćwiecza w Polsce”, przyznany przez dziennik *Rzeczpospolita*. Tytuł przyznano w kategorii gmin miejskich i miejskich-wiejskich. Przyznając tytuł brano pod uwagę m.in. wzrost dochodów i wydatków w latach 1995-2013, wartość funduszy pozyskanych z Unii Europejskiej w latach 2006-2013, i wartość inwestycji w latach 1995-2013. Tytuł Waldemar Godlewski odebrał podczas Europejskiego Forum Samorządowego, które odbyło się w Krakowie. Burmistrz dyplom otrzymał z rąk prezesa NIK Krzysztofa Kwiatkowskiego i redaktora naczelnego *Rzeczpospolitej* Bogusława Chroboty.

✱ ✱ ✱

11 maja - W 2015 roku, w ramach Narodowego programu przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój samorządy z Mazowsza zgłosiły 171 projektów. Wojewoda mazowiecki Jacek Kozłowski rekomendował do rządowego dofinansowania 69 zadań. W tym roku w całym województwie, w ramach programu, zmodernizowanych zostanie ponad 220 km dróg za ponad 197,5 mln zł. Rządowa dotacja wyniesie 96,45 mln zł. W powiecie ciechanowskim, w ramach dofinansowania z programu przebudowany zostanie odcinek drogi powiatowej Sulerzyż-Chotum (o czym pisaliśmy w ostatnim numerze *Samorządowca*).

✱ ✱ ✱

12 maja - Wśród zwycięzców w konkursie „Tradycja i smaki Mazowsza”, czyli *Laur Marszałka Woj. Mazowieckiego za 2014 rok* znaleźli się również przedstawiciele naszego regionu. W kategorii producentów indywidualnych laureatem została Maria Kołakowska z Opinogóry za *Staropolski Piernik Świąteczny*, natomiast w kategorii przedsiębiorców wyróżnienie otrzymała firma Nalewkarnia Longinus R. Dziłiński, Rafał Dziłiński z Ciechanowa za *Nalewkę Szeptuchy – z kwiatu czarnego bzu*. W tegorocznej, ósmej już edycji konkursu o Laur Marszałka Województwa Mazowieckiego wybrano najsmaczniejsze, najlepsze i najzdrowsze produkty żywnościowe wytwarzane na Mazowszu w 2014 r. Do rywalizacji zgłoszono aż 147 produktów. W rezultacie wyłoniono 14 laureatów i przyznano 6 wyróżnień.

✱ ✱ ✱

12 maja - W 44 mazowieckich miastach uruchomione zostały syreny alarmowe. Był to test systemu ostrzegania towarzyszący ćwiczeniom RENEGADE – KAPER 15/I organizowanym przez Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych. W ramach ćwiczeń uruchomiony zostanie trzypięciominutowy modulowany dźwięk syreny. Odwołanie alarmu nastąpi poprzez dźwięk ciągły - również trzypięciominutowy. Włączenie syren alarmowych jest jednym z elementów ćwiczenia związanym z epizodem zakładającym naruszenie przestrzeni powietrznej kraju. Zadanie ostrzegania i alarmowania ludności jest wykonywane przez szefa obrony cywilnej na danym terenie. W województwie jest nim wojewoda, w mieście prezydent lub burmistrz. Syreny są elementem technicznym systemu ostrzegania i alarmowania ludności. Włącza się je w sytuacjach wyjątkowego zagrożenia. Minimum raz w roku powinno sprawdzać się działanie systemu. W województwie mazowieckim test tradycyjnie przeprowadzany jest 1 sierpnia, aby równocześnie symbolicznie uczcić pamięć powstańców warszawskich.

✱ ✱ ✱

16 maja - W całej Polsce obchodzona była Noc Muzeów. Do akcji, po raz kolejny włączyły się placówki w powiecie ciechanowskim. W Ciechanowie do późnych godzin nocnych otwarty był Zamek Książąt Mazowiec-

kich, gdzie prezentowano jego ekspozycję, a na dziedzińcu odbywał się koncert bluesowy. Imprezie towarzyszył zlot motocyklowy. Niedaleko, bo w Muzeum Szlachty Mazowieckiej, przy ul. Warszawskiej można było zwiedzić wystawę „Samuraje. Rycerze dawnej Japonii” oraz spotkać się z „prawdziwymi” rycerzami, czyli reprezentantami Chorągwi Rycerstwa Ziemi Ciechanowskiej. Prezentowali oni rycerską zbroję i strój mieszczkański. Tego wieczoru można też było dojechać autokarem do oddziału Muzeum w Gołotczyźnie, gdzie odbyło się „spotkanie z duchami”. W roli mieszkańców dworców wystąpili pracownicy Muzeum, oprowadzając gości po salonach i zapraszając na wspólne ognisko. Gdyby tego było jeszcze za mało, to można było wybrać się do Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, gdzie prezentował się Teatr Lalek „Igraszka”, a w Saloniku Elizy odbyło się spotkanie poświęcone ks. J. Twardowskiemu. Wystąpili też uczniowie i nauczyciele Państwowej Szkoły Muzycznej I i II ST. w Mławie. Nie zabrakło też muzycznych koncertów plenerowych, m.in. *Zespołu Pod Fryzjerką*.

✱ ✱ ✱

16 maja - Po raz kolejny studenci pielęgniarstwa ciechanowskiej PWSZ zainicjowali akcję, aby pomóc chorym na raka krwi, i pod patronatem Fundacji DKMS Polska zorganizowali rejestrację potencjalnych dawców. Tym razem akcja połączona została z Ciechanowskimi Spotkaniami Motocyklowymi. Badania studenci prowadzili przed Krytą Pływalnią „Uciecha” i na błoniach zamkowych. Warto przypomnieć, że ciechanowska PWSZ włączyła się do akcji rejestracji potencjalnych dawców szpiku już po raz 8, w tym po raz 6 z Fundacją DKMS Polska.

✱ ✱ ✱

20 maja - Obchodziliśmy urodziny Marii Konopnickiej - patronki Powiatowego Centrum Kultury i Sztuki oraz Gimnazjum nr 3 w Ciechanowie. W programie obchodów przygotowano m.in.: otwarcie Saloniku Marii Konopnickiej podczas Dnia Patrona w Gimnazjum nr 3 im. Marii Konopnickiej w Ciechanowie, promocja książki Teresy Kaczorowskiej „Maria Konopnicka i Ziemia Ciechanowska” oraz złożenie kwiatów pod pomnikami Marii Konopnickiej przy gimnazjum nr 3 i w Parku Jej imienia.

Red.

Absolutorium dla Zarządu Powiatu Ciechanowskiego

Głównym punktem kwietniowej, piątej sesji Rady Powiatu Ciechanowskiego V kadencji było rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu powiatu ciechanowskiego oraz udzielenie absolutorium dla Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z tytułu wykonania budżetu powiatu za 2014 rok. Radni dobrze ocenili wykonanie budżetu i jednomyślnie przyjęli zarówno sprawozdanie jak i udzielenie absolutorium Zarządowi. Za - głosowało 20 radnych, w sesji brało udział 20 rajców.

Sprawozdanie przedstawił szef Zarządu starosta Sławomir Morawski. Poinformował, że pierwotny budżet powiatu ciechanowskiego na 2014 rok został uchwalony po stronie dochodów w kwocie powyżej 115 mln zł, a po stronie wydatków w kwocie powyżej 113,5 mln zł. Na inwestycje powiatowe pierwotnie zaplanowano ponad 10,5 mln zł. W trakcie roku zrealizowane inwestycje miały wartość aż 20,5 mln zł, a kredyt skierowany na te zadania wyniósł tylko 7,5 mln zł. Ponad 60% środków Zarząd Powiatu pozyskał z zewnątrz. Były to środki unijne, pomoc finansowa z gmin oraz subwencja i dotacja z Budżetu Państwa z przeznaczeniem na inwestycje powiatowe.

Jak zaznaczył w sprawozdaniu starosta S. Morawski, 2014 rok był bardzo korzystnym okresem pod względem skali realizowanych zadań inwestycyjnych i osiągniętych efektów rzeczowych. - Zrealizowano 8 inwestycji drogowych na kwotę 7 300 tys. zł. Zakończono

projekt „Poprawa stanu i wyposażenia infrastruktury edukacyjnej i socjalno-bytowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Ciechanowie” i wydatkowano na ten cel około 5 mln zł (w bieżącym roku ośrodek został wyposażony). W ramach realizacji Projektu eIntegracja zakupiono zgodnie z celem Projektu za kwotę 7 mln zł. 1630 komputerów dla beneficjentów ostatecznych. Ponadto wyposażono 21 sal w sprzęt komputerowy, projektory i kserokopiarki, w tym 16 sal szkoleniowych w gminach powiatu ciechanowskiego oraz 5 sal w jednostkach organizacyjnych powiatu (Domy Pomocy Społecznej, Powiatowa Biblioteka Publiczna, Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna) – powiedział starosta.

Dodał też, że Zarząd Powiatu zgodnie z zawartymi umowami kredytowymi spłacał należne zobowiązania wobec banków. W powiecie ciechanowskim łączne spłaty wraz z odsetkami w roku 2014 stanowiły 2,14 % planowanych dochodów.

Starosta podkreślił także, że Zarząd Powia-

tu w sposób racjonalny i oszczędny wydatkował środki finansowe. Podejmowane działania zwiększyły wpływy do budżetu powiatu, co w konsekwencji pozwoliło na realizację większości zamierzeń nakreślonych w planie budżetu powiatu na 2014 rok przez Radę Powiatu.

Szef Zarządu zaznaczył również, iż działania Zarządu poparte są ogromną pracą i zaangażowaniem wszystkich dyrektorów jednostek budżetowych i wydziałów Starostwa Powiatowego.

Pozytywną opinie o wykonaniu budżetu wydała Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie oraz Komisja Rewizyjna i Komisja Finansowo-Budżetowa Rady Powiatu.

Podczas sesji, która odbywała się 27 kwietnia 2015 roku w sali konferencyjnej budynku Starostwa Powiatowego radni rozpatrzyli sprawozdanie Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z realizacji „Programu współpracy powiatu ciechanowskiego z organizacjami pozarządowymi za 2014 rok” oraz zapoznali się

z oceną zasobów pomocy społecznej powiatu ciechanowskiego za 2014 rok.

W części uchwałodawczej rozpatrzyli projekty i podjęli uchwały w sprawach:

- przyjęcia „Powiatowego programu przyznawania uprawnień członkom rodzin wielodzietnych 3+ i rodzin zastępczych z terenu powiatu ciechanowskiego”,

- zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Ciechanowskiego,

- zmiany uchwały budżetowej powiatu ciechanowskiego na 2015 rok .

Wszystkie uchwały zostały przyjęte jednomyślnie.

Interpelacja złożona przez radną Ewę Gładysz dotyczyła inwestycji, które będą wykonywane przez powiat ciechanowski w ramach Regionalnego Instrumentu Terytorialnego (RIT). Odpowiadając na nią, starosta poinformował, że przetargi na dokumentację (powiat w ramach programu wykona 3 inwestycje drogowe) są w trakcie rozstrzygnięć. Środki na realizację RITów będą przyznawane w trybie konkursowym, a ogłosi je samorząd województwa mazowieckiego. Starosta dodał, że powiat jest już przygotowany do realizacji tych zadań.

Barbara Tokarska - Wójciak

Obrady rajców Rady Powiatu Ciechanowskiego

Wychowankowie placówki specjalnej już na nowych włościach

Czwartego maja br. dzieci i młodzież mieszkająca w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ciechanowie przeprowadziła się do nowych pomieszczeń. Tym samym oficjalne przekazanie do użytku obiektu – po rozbudowie i modernizacji – stało się faktem. W ostatnich tygodniach pomieszczenia kuchni, stołówki, pokoje mieszkalne i sale pracowni rehabilitacyjnych zostały też wyposażone w nowoczesny sprzęt.

Około pięćdziesiątka dzieci i młodzieży (od przedszkolaków do uczniów szkoły zawodowej) mieszka w ładnych, przytulnych pokojach 3-osobowych, wyposażonych w meble i przedmioty potrzebne do wygodnego mieszkania, a każdy z nich ma swoją łazienkę. Wszystkie pomieszczenia pomalowane są w neutralne, pastelowe kolory. Do dyspozycji mają też dużą świetlicę z kinem domowym i kilkunastoma stanowiskami komputerowymi. Ogromne znaczenie dla zdrowia i rozwoju dzieci mają także nowoczesnie wyposażone pracownie terapii, w których już odbywają się ćwiczenia. Atmosfera w nowym internacie jest bardzo przyjazna a mieszkańcy przyzwyczajają się do nowych realiów.

Zamieszkanie wychowanków w nowym internacie było powodem do spotkania nauczycieli, wychowawców, dzieci i dyrekcji ośrodka z przedstawicielami powiatu ciechanowskiego. W popołudniowym spotkaniu przy herbatce, 6 maja wzięli udział: starosta Sławomir Morawski, członek Zarządu Powiatu Włodzimierz Fetliński, kierownik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia Jolan-

ta Obidzińska oraz rzecznik prasowy starosty. Dyrektor Barbara Kekenmajster przedstawiła prezentację multimedialną nt. rozbudowy placówki. Po niej, o znaczeniu Ośrodka dla szkolnictwa specjalnego, mówił starosta S. Morawski. Szef Zarządu podkreślił, że samorząd powiatowy przykłada dużą wagę do wyglądu placówek oświatowych. Po remoncie szkół ponadgimnazjalnych przyszedł czas na rozbudowę placówki specjalnej – podkreślił. Zdaniem starosty warto było podjąć ten trud, bo warunki są teraz nieporównywalnie lepsze, a efekt końcowy jest imponujący. Szef Zarządu podkreślił też duże zaangażowanie dyrektorki SOSW Barbary Kekenmajster, która udźwignęła wszystkie trudy związane ze sprawami budowlanymi i wykończeniowymi oraz udział wszystkich pracowników Ośrodka, nawet dzieci, którzy musieli przez dwa lata wyjątkowo restrykcyjnie przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas prac budowlanych.

Starosta Sławomir Morawski podczas spotkania zapowiedział też poprawę standardu budynku szkoły, który podczas realizacji projektu został objęty termomodernizacją, wymieniono okna i drzwi oraz odmalowano nową elewację. Na ten cel z budżetu powiatu przeznaczony jest - jeszcze w tym roku - około 100 tys. zł. Starosta życzył wszystkim, aby w nowych warunkach wszystkim się dobrze pracowało i mieszkało.

Wychowankowie pytani o pierwsze wrażenia po zamieszkaniu w nowym budynku podkreślali, że z emocji pierwszej nocy nie mogli zasnąć, ale powoli już się przyzwyczajają. Uczniowie chwalą też nowoczesne boisko z którego chętnie korzystają i na zajęciach w-f i w czasie wolnym. Cieszy ich także piękne kino domowe, które mają w świetlicy i dostęp do komputerów.

Przypomnijmy, że Specjalny Ośrodek Szkolno-wychowawczy istnieje od 1969 roku. W trakcie swojego istnienia kilkakrotnie zmieniał siedzibę. Mieścił się w domu parafialnym przy ul. Ściegiennego. Była tam szkoła, a internat znajdował się początkowo w baraku przy ul. Augustiańskiej, później w budynku przy ul. Sienkiewicza 13. W sąsiedztwie internatu w 1991 roku powstał budynek szkoły. W 2003 roku ze względu na zły stan techniczny internatu, na pokoje mieszkalne zaadaptowano część sal lekcyjnych w szkole, a na zaplecze kuchenne i stołówkę – kotłownię. W 2009 roku przygotowano i złożono wniosek o dofinansowanie projektu rozbudowy i modernizacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ciechanowie w ramach Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, Działanie 7.2 Infrastruktura służąca edukacji. Projekt został pozytywnie oceniony i w 2012 roku Powiat Ciechanowski podpisał umowę na dofinansowanie projektu. Po przeprowadzeniu procedur przetargowych wyłoniono wykonawców poszczególnych etapów robót. Realizacja projektu trwała do stycznia 2015 roku. Wykonano wszystkie zaplanowane zadania, w tym wyposażenie placówki, która obecnie oferuje wychowankom bardzo dobre warunki pobytu.

Barbara Tokarska-Wójciak

Całkowita wartość projektu wyniosła 8 288 693,64 zł.

Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego stanowiło 83,3 proc. wartości projektu i wyniosło 6 846 554,98 zł.

Wkład własny powiatu wyniósł 16,7 proc. czyli 1 442 138, 66 zł.

Po przeprowadzce do nowego internatu

Oddali hołd ofiarom terroru hitlerowskiego

Z inicjatywy sołtys Ościsłowa Bożeny Banasiak, we współpracy w samorządem gminnym Glinojcka, po raz kolejny oddano hołd ofiarom terroru hitlerowskiego. W sobotę 25 kwietnia br. w promieniach wiosennego słońca, w obecności parlamentarzystów, samorządowców oraz mieszkańców pobliskich wsi - w lesie ościsłowskim odbyła się uroczystość patriotyczna przypominająca wydarzenia i mord na niewinnej ludności.

Burmistrz miasta i gminy Glinojek Walde-
mar Godlewski, podczas uroczystości podkreślił, jak ważnym elementem jest pamięć o tych, którzy zginęli tylko dlatego, że byli chorzy, starzy lub niepełnosprawni. Następnie odbyła się część artystyczna przygotowana przez uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ościsłowie. Montaż słowno – muzyczny „pełen chwały dla obrońców wolności” przyjęty został z dużym uznaniem. Na zakończenie harcerze rozwinęli symboliczny napis „Pamiętaj Polaku prawdy nie można rozstrzelać”.

Następnie odbyła się msza święta sprawowana przez ks. seniora Mieczysława Białowęża oraz ks. Ja-

Uroczystości poświęcone pomordowanym w lesie ościsłowskim odbywały się w miejscu, gdzie po latach powstał symboliczny cmentarz

nusza Rumińskiego, proboszcza parafii w Sulerzyszu. W uroczystości wzięły udział poczty sztandarowe m.in. uczniów z Glinojcka oraz Ościsłowa, kombatanatów, strażaków OSP z Ościsłowa i Glinojcka, przedstawiciele Związku Piłsudczyków. Po uroczy-

stości delegacje złożyły kwiaty na grobach ofiar. Powiat ciechanowski na uroczystości reprezentowali: starosta Sławomir Morawski oraz członek Zarządu Powiatu Łukasz Kapczyński.

Red.

Powiatowy Dzień Strażaka 2015

Święto służby, której patronuje św. Florian obchodzone było w tym roku 8 maja w Gąsolinie. Święto strażaków połączone było z jubileuszem 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsolinie. Organizatorami uroczystości byli: Zarząd Oddziału Powiatowego ZOSP RP, Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Sońsku oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ciechanowie.

Uroczystość rozpoczęła msza święta, odprawiona w intencji strażaków w kościele parafialnym w Gąsolinie przez kapelana strażaków – ks. kanonika Jana Dzieniszewskiego oraz proboszcza parafii w Gąsolinie - ks. Ireneusza Cielickiego. Następnie w asyście orkiestry, strażacy i goście przemarszerowali na plac apelowy, gdzie odbyła się uroczysta akademia, którą tradycyjnie rozpoczęło złożenie meldunku przez dowódcę pododdziałów st. kpt. Radosława Osieckiego - zastępcy Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP – st. bryg. Januszowi Szykarowi.

Tradycyjnie, po części oficjalnej, przemówieniach

gospodarzy i gości wręczone zostały liczne odznaczenia i awanse: SREBRNY MEDAL „ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ”: asp. sztab. Paweł Kuciński, st. ogn. Dariusz Kopczyński, st. ogn. Adam Pogorzelski; MEDAL HONOROWY im. Bolesława Chomicza: dh. Józef Klimkiewicz; ZŁOTY ZNAK ZWIĄZKU: dh Edward Niesłuchowski; ZŁOTĄ ODZNAKĘ- „ZASŁUŻONY DLA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ”: st. bryg. Arkadiusz Muszyński - wręczenie odznaczenia nastąpi podczas Krajowych Obchodów Dnia Strażaka w Olsztynie; SREBRNĄ ODZNAKĘ - „ZASŁUŻONY DLA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ”: st. kpt. Wojciech Fałęcki - wręczenie odznaczenia nastąpi podczas Wojewódzkich Obchodów Dnia Strażaka w Radomiu; BRĄZOWĄ ODZNAKĘ - „ZASŁUŻONY DLA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ”: st. ogn. Grzegorz Chodkowski, mł. bryg. Jarosław Głuszkowski, kpt. Jarosław Nowosielski, asp. sztab. Piotr Oleszczuk; ZŁOTY MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”: mł. insp. Grzegorz Grabowski, Grzegorz Goszczyński, Krzysztof Matuszewski,

st. ogn. Andrzej Kolwicz, asp. sztab. Piotr Oleszczuk, mł. asp. Mariusz Wojciechowski, dh. Krzysztof Muchowski, dh. Wierczyślaw Jacek Rudnicki; SREBRNY MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”: ogn. Piotr Godlewski, mł. ogn. Krzysztof Klonowski, mł. ogn. Andrzej Małecki, st. kpt. Radosław Osiecki, wójt Marzena Ślubowska, dh. Wojciech Cywiński, dh. Paweł Kamiński; BRĄZOWY MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”: st. sekc. Mariusz Kruszyński, sekc. Cezary Kurjata, sekc. Sebastian Macfałda, sekc. Krzysztof Poznański, sekc. Jacek Włodkowski, dh. Andrzej Krupiński, dh. Zbigniew Kuciński, dh. Łukasz Skibniewski, dh. Wojciech Wielg; AWANSE otrzymali: stopień MŁODSZEGO BRYGADIERA st. kpt. Andrzej Król, stopień KAPITANA mł. kpt. Michał Wiśniewski, stopień OGNIOMISTRZA: mł. ogn. Piotr Godlewski, mł. ogn. Andrzej Gostkowski, stopień MŁODSZEGO OGNIOMISTRZA: st. sekc. Bogumił Franckiewicz, st. sekc. Grzegorz Jabłoński, st. sekc. Marcin Kwaśniewski, st. sekc. Grzegorz Rostkowski, st. sekc. Grzegorz Urbanowski, st. sekc. Piotr Zajkowski, stopień STARSZEGO SEKCyjNEGO sekc. Dariusz Nawocki, stopień STARSZEGO STRAŻAKA str. Mariusz Zakrzewski.

W uroczystych obchodach Dnia Strażaka wzięła udział grupa gości honorowych, wśród których byli: parlamentarzyści ziemi ciechanowskiej, radna Sejmiku Samorządu Województwa Mazowieckiego, zastępca Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, drhowie OSP, przedstawiciele samorządu miasta Ciechanowa, gmin powiatu, firm i instytucji współpracujących z jednostką oraz emeryci i renciści pożarnictwa. Gospodarzami spotkania byli starosta ciechanowski Sławomir Morawski i komendant powiatowy PSP w Ciechanowie st. bryg. Arkadiusz Muszyński.

Red.

Obchody Dnia Strażaka w Gąsolinie. Foto: KPPSP w Ciechanowie

Ciechanowskie Targi Edukacji i Pracy 2015

Síódme Subregionalne Targi Edukacji i Pracy odbyły się w piątek 24 kwietnia w Ciechanowie, w hali sportowej MOSiR. Ich organizatorami byli: Starosta Ciechanowski oraz Powiatowy Urząd Pracy. Spotkanie odbywało się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Po oficjalnym otwarciu imprezy przez starostę ciechanowskiego, na 66 stoiskach (12 uczelni i szkół wyższych, 11 szkół ponadgimnazjalnych, 6 szkół policealnych, 25 urzędów

i instytucji oraz 12 pracodawców), zaprezentowane zostały oferty kształcenia i oferty pracy. Przez 4 godziny stoiska odwiedziło blisko 3 tysiące zwiedzających (uczniowie, bezrobotni, uczestnicy targów oraz zaproszeni goście).

Celem Targów było wsparcie młodzieży w planowaniu kształcenia i rozwoju kariery zawodowej oraz przedstawienie możliwości zatrudnienia w subregionie ciechanowskim. Odbiorcami targów była: młodzież z gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, rodzice i opiekunowie, nauczyciele oraz studenci i osoby bezrobotne. Każdy z wystawców starał się w najbardziej atrakcyjny sposób zwrócić uwa-

gę zwiedzających. Kolorowe stoiska, uśmiechnięta młodzież, dobra atmosfera, to dawało poczucie udanej edycji targów.

W trakcie Targów odbyły się warsztaty dla młodzieży w zakresie tworzenia własnej firmy. Wzięło w nich udział blisko 60 młodych ludzi, uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Przygotowano również pokazy umiejętności praktycznych uczniów, występy artystyczne młodzieży, prezentacje osiągnięć szkół i uczelni, prezentacje efektów projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych oraz emisje komunikatów reklamowych wystawców.

BTW

Targi Edukacji i Pracy 2015 r.

Finaliści Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym na szczeblu powiatowym

Przepisy ruchu drogowego, bezpieczna jazda na rowerze, to m.in. zagadnienia, których znajomością wykazali się uczestnicy XXXVIII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. W turnieju powiatowym, który odbył się 29 maja br. w Zespole Szkół nr 1 rywalizowali ze sobą finaliści eliminacji szkolnych i gminnych z terenu powiatu ciechanowskiego. Uczestnicy przystąpili do testu z wiedzy na temat znajomości przepisów ruchu drogowego, jazdy po torze przeszkód oraz konkursu z pierwszej pomocy przedmedycznej.

Zespół sędziowski, który czuwał nad przebiegiem turnieju składał się z: policjantów z Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Ciechanowie, przedstawicieli Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ciechanowie i Inspekcji Transportu Drogowego oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie.

W kategorii Szkół Podstawowych zwyciężyli:

I - SP nr 3 w Ciechanowie

II - SP w Ojrzeniu

III - SP w Gąsolinie

Nagrodę w kategorii najlepszy zawodnik Szkół Podstawowych otrzymała Oliwia Sabalska, uczennica SP nr 3 w Ciechanowie.

W Kategorii Szkół Gimnazjalnych zwyciężyli:

I-Gimnazjum Gołymin Ośrodek

II- Gimnazjum nr 2 w Ciechanowie

III - Gimnazjum nr 3 w Ciechanowie

Nagrodę w kategorii najlepszy zawodnik Szkół Gimnazjalnych otrzymał Przemysław Kierszak, uczeń Gimnazjum w Gołyminie Ośrodku.

Zwycięzcy otrzymali nagrody ufundowane przez starostę ciechanowskiego, prezydenta miasta Ciechanów, prezesa Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie i dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Ciechanowie.

Dwie najlepsze drużyny reprezentowały powiat ciechanowski w turnieju na szczeblu rejonowym, który odbywał się 15 maja 2015 roku w Katolickiej Szkole Podstawowej w Mławie.

Red.

Foto: KPP w Ciechanowie

Dzieci i młodzież pisały testy oraz prezentowały umiejętności praktyczne

Młodzież walczyła o puchar w turnieju koszykówki

Dziewiąty Międzygimnazjalny Turniej Koszykówki o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych w Ciechanowie był niejako inauguracją sali sportowej po generalnym remoncie. Impreza, która odbywała się 7 maja br. zgromadziła drużyny dziewcząt ze szkół rejonu ciechanowskiego. W tegorocznej edycji turnieju wzięły udział drużyny dziewcząt: z Gimnazjum nr 1 w Strzegowie, trener Przemysław Pałuba, z Gimnazjum nr 1 w Głinojecku, trener Michał Matuszewski oraz z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Zatorach, trener Adam Klonowski.

Otwarcia turnieju dokonał starosta powiatu ciechanowskiego Sławomir Morawski. Zawody prowadzili sędziowie Warszawskiego Okręgowego Związku Koszykówki: Sławomir Rzczykowski (nauczyciel ZST) oraz Igor Gulczyński.

Wyniki meczów:

Publiczne Gimnazjum nr 1 w Zatorach - Gimnazjum nr 1 w Głinojecku 66:25

Gimnazjum nr 1 w Głinojecku - Gimnazjum nr 1 w Strzegowie 69:29.

Uczestnicy Turnieju koszykówki z dyrektorem ZST, trenerami oraz sędziami imprezy

Gimnazjum nr 1 w Strzegowie - Publiczne Gimnazjum nr 1 w Zatorach 49:8

Pierwsza trójka turnieju:

Publiczne Gimnazjum nr 1 w Zatorach

Gimnazjum nr 1 w Głinojecku

Gimnazjum nr 1 w Strzegowie

Najlepszą zawodniczką turnieju wybrana została Natalia Skowrońska z Gimnazjum nr 1 w Głinojecku. Najwięcej punktów - (28)

- w zawodach zdobyła Alicja Druchniak

z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Zatorach, zostając tym samym najlepszą strzelczynią turnieju.

Fundatorem pucharów byli: za I miejsce starosta powiatu ciechanowskiego Sławomir Morawski, za II miejsce wicestarosta powiatu ciechanowskiego Andrzej Pawłowski i za III miejsce dyrektor Zespołu Szkół Technicznych Sławomir Kubiński.

Red.

Spółdzielnie socjalne mają się dobrze

Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej w subregionie ciechanowskim, działający przy Stowarzyszeniu Radomskie Centrum Przedsiębiorczości, w partnerstwie z gminą Gliniojeck zorganizowały 14 maja br. Targi Ekonomii Społecznej. W gliniojeckiej hali sportowej zaprezentowało się 18 podmiotów, w tym siedem spółdzielni socjalnych.

Podczas imprezy odbyła się prezentacja efektów działalności podmiotów ekonomii społecznej, prezentacja spółdzielni socjalnych powstałych w ramach Projektu Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej w subregionie ciechanowskim, występy artystyczne dzieci

i młodzieży z Gliniojecka, a przy stoisku Gminnego Ośrodka Kultury w Radzanowie odbył się warsztat rękodzieła artystycznego obrazujący metody pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Spółdzielnie, które zaprezentowały się podczas spotkania przygotowały informacje o swojej działalności, a były to: prezentacja działalności spółdzielni socjalnej *Za Lasami* z Wylazłowa, prezentacja działalności spółdzielni socjalnej *Haven* z Władysławowa, rehabilitacja zawodowa i społeczna oraz zatrudnienie osób z dysfunkcją wzroku - pracownik Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laszkach, prezentacja działalności spółdzielni socjalnej *Auto Kompleks* z Ciechanowa.

W otwarciu imprezy uczestniczyła zastępca dyrektora Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych Elżbieta Szymanik, przedstawiciele samorządu powiatu ciechanowskiego - członek Zarządu Powiatu Łukasz Kapczyński i zastępca kier. Wydziału Rozwoju, Promocji i Funduszy Strukturalnych Starostwa Zbigniew Ptasiewicz, zastępca burmistrza miasta i gminy Gliniojeck Przemysław Iwański oraz przedstawiciele wielu instytucji zajmujących się polityką społeczną.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

BTW

Targi Ekonomii Społecznej odbywały się w miłej atmosferze. Odwiedzili je mieszkańcy Gliniojecka, poznając firmy, które powstały w ramach spółdzielni socjalnych

JAK TROPIKALNA ROŚLINA ZNIEWOLIŁA CYWILIZACJĘ?

Niewinna i niepozorna roślina uprawna, pochodząca z Afryki... TYTOŃ - stała się powodem debat a jej powszechne zażywanie ogromnym wyzwaniem dla specjalistów z dziedziny zdrowia publicznego. Dała początek wielu problemom społecznym. Po wysuszeniu i rozdrobnieniu do dziś jest wykorzystywana w przemyśle i stanowi główny składnik papierosów. Na popularność tytoniu wpłynęła obecność nikotyny w jego składzie.

Już w starożytności szamani wykorzystywali tytoń w czynnościach rytualnych i ceremoniach religijnych, jako ofiarę składaną bóstwom, w ramach oczyszczenia. Po podbiciu Ameryki przez Europejczyków, mania palenia tytoniu ogarnęła cały świat. W Europie zapoczątkowano nową formę aktywności społecznej i zażywanie środków o działaniu narkotycznym, które wcześniej nie były znane. Tytoń i inne środki o działaniu halucynogennym wywoływały trans umożliwiające kontakt ze światem duchów. Wierzono, że tytoń był boskim darem, zdolnym zabrać troski i modlitwy do nieba. W Ameryce i Europie istniało przekonanie o leczniczym działaniu tytoniu. Z tego właśnie powodu, Francuz Jean Nicot, pełniący funkcję ambasadora w Portugalii, sprowadził używkę do Francji w XVI wieku. Od nazwiska Jeana Nicota pochodzi nazwa rośliny nikotjana i samej nikotyny. Do Niemiec tytoń dotarł w 1566 roku przywieziony przez medyka augsburskiego Adolfa Occo.

Moda na palenie papierosów znalazła swój początek w latach powojennych. Początkowo uzależnieni byli głównie mężczyźni. Wkrótce jednak do grona palaczy dołączyły także kobiety, podnosząc tym samym statystyki. Obecnie ponad 9 mln palaczy wypala rocznie około 90 miliardów papierosów, a Polska od ponad 30 lat znajduje się w czołówce krajów o najwyższej konsumpcji tytoniu na świecie. Jeśli palisz papierosy, powinieneś wiedzieć jakie i jak bardzo toksyczne substancje inhalujesz. Do produkcji

papierosów dodawanych jest wiele aromatów i substancji konserwujących o tajemniczym składzie chemicznym. Specjalne sole powodują ciągłe „tlenie się” papierosa, a amoniak zmienia pH biologiczne, dzięki czemu wydzielana się nikotyna. Tak spreparowany papieros dostarcza człowiekowi nikotyny, a wraz z nią, blisko 4000 związków chemicznych, z czego 40 - to substancje o działaniu rakotwórczym, wykorzystywane w przemyśle chemicznym, stosowane w syntezie organicznej, jako środki biobójcze, czy będące składnikiem spalin i benzyn silnikowych.

Na przestrzeni lat zebrano szereg dowodów na to, że dym tytoniowy jest bardzo trujący i silnie uzależniający. Każdy z nas wie, że powszechnie stosowana używka prowadzi do katastrofy zdrowotnej. Palenie tytoniu powoduje zaburzenia w układzie krwionośnym i nerwowym, co prowadzi do udarów mózgu, zawałów serca, a także jest przyczyną powsta-

wania wielu typów nowotworów, takich jak: rak płuc, nerek, krtani, czy trzustki. Liczba zachorowań na raka płuc u młodych Polaków należy do najwyższych na świecie. Częste przeziębienia i infekcje górnych dróg oddechowych również mogą być skutkiem palenia papierosów. Oprócz zębów palacza i „nikotynowej twarzy”, dających wrażenie zmęczonego, zniszczonego, szarego wyglądu, tytoń powoduje zmniejszenie potencji seksualnej i może doprowadzić do bezpłodności. Bezwzględny tytoń nie ma litości i nie liczy się z ambitnymi planami palaczy na przyszłość, powodując ich przedwczesną śmierć.

Istotnym problemem stało się palenie papierosów przez kobiety w ciąży. Są to zachowania szczególnie niebezpieczne dla płodu jak i samej matki. Związki toksyczne będące składnikiem dymu tytoniowego przedostają się przez łożysko, kumulując się w nim i burząc jego strukturę oraz funkcje. Zaburzone krążenie krwi w łożysku matki powoduje niedotlenienie płodu, trudności z jego odżywianiem, co może prowadzić do zahamowania wzrostu masy płodu, wad wrodzonych, a nawet spowodować obumarcie płodu lub nagłą śmierć noworodka. Ciężarne kobiety, palące papierosy znajdują się w grupie podwyższonego ryzyka. Istnieje u nich duże prawdopodobieństwo wystąpienia przoduującego łożyska i poronienia, jak również ciąży pozamacicznej. Należy pamiętać, że niebezpieczeństwo nie kończy się wraz z porodem. Badania wskazują, że do nagłej śmierci noworodka, tzw. „śmierci łóżeczkowej” częściej dochodzi u dzieci palaczy. Z reguły są one słabsze, odmawiają jedzenia, wymiotują, są bardziej marudne, a nierzadko mają również opóźniony rozwój psychomotoryczny i biologiczny. U dzieci, których rodzice palą papierosy, częściej niż u innych stwierdza się różne alergię i astmę. Jeżeli rzucisz palenie będąc w ciąży, zwiększysz szansę na radość ze swojego życia. Razem z Tobą zostanie wypisane ze szpitala szczęśliwe dziecko, dobrze przygotowane do samodzielnego życia - bo przecież taki masz cel, prawda? Do powyższego artykułu załączam test uzależnienia od nikotyny, który może dać Ci wiele do myślenia.

Pamiętaj o tym, jak bardzo jesteś potrzebny swoim bliskim i jak dużo masz jeszcze w swoim życiu do zrobienia! Nigdy nie jest za późno na zerwanie z nałogiem. Nie daj się zniewolić tropikalnej roślinie - ciesz się wolnym życiem!

Wiesława Krawczyk

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ciechanowie**

Wspominaliśmy Marszałka Piłsudskiego

Pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego w Ciechanowie

12 maja, to dzień, kiedy obchodzimy rocznicę śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego. W Ciechanowie, w ramach obchodów 12 maja odbyła się projekcja archiwalnego filmu „Sztandar wolności. Józef Piłsudski” w reż. Ryszarda Ordyńskiego (1935). Następnego dnia o Marszałku rozmawiano w PCKiSz oraz pod pomnikiem Jego imienia, gdzie złożono kwiaty.

Zaprezentowany film, to dokument opowiadający o wydarzeniach z życia Józefa Piłsudskiego. Twórca filmu wykorzystał wiele materiałów archiwalnych, takich jak: zdjęcia, fragmenty filmów, dokumenty, gazety, odezwy, mapy. Przedstawieni zostali też towarzysze Marszałka w walce o niepodległość. Ukazane zostały również tworzenie struktur państwa.

Natomiast 13 maja, o godz. 18.00 odbyło się XVI Spotkanie z Książką w Galerii. Spotkanie będzie poświęcone książce „Dziewczeta w maciejówkach” Stanisława Marii Jankowskiego (wydawnictwo Trio, Warszawa). Spotkaniu towarzyszyła gawęda Krzysztofa Jabłonki z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Tego samego dnia, o godz. 19.30 odbyły się uroczystości złożenia kwiatów na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Ciechanowie, zorganizowane przez Związek Piłsudczyków RP Towarzystwo Pamięci Józefa Piłsudskiego w Ciechanowie. Podczas spotkania Jerzy Hieronim Olszewski, 96-letni ciechanowianin opowiedział zebranym o swoim udziale w pogrzebie Marszałka w Krakowie. Jest też świadkiem wizyty Piłsudskiego w Ciechanowie w 1923 roku, kiedy to będąc dzieckiem wręczał kwiaty Marszałkowi, w imieniu mieszkańców miasta.

Red.

Józef Piłsudski – koniec walki o jutro

12 maja 1935 roku był w Belwederze, dniem jątkowo smutnym. Od samego rana przy chorym Marszałku asystowali lekarze. Nerwowo po pokoju poruszali się również adiutanci. Piłsudski był wyczerpany i leżał nieprzytomny. Zastosowano „kroplówkę”. Tętno zaczęło niepokojąco wzrastać, zaś ciśnienie obniżało się.

Wszyscy byli mocno przygnębieni. Przy łóżku siedziała Aleksandra i z troską w oczach, patrzyła w nieruchome oblicze Marszałka. Wyczuwano, że zbliża się wiekopomna chwila.

Kryzys choroby, nastąpił w lutym 1935 roku. A jeszcze latem 1934 roku, Marszałek wypoczywał w Pikieliskach, jesienią zaś wjechał do urokliwej Moszczyńca i nic nie zapowiadało tak szybkiego pogorszenia jego stanu zdrowia. Co prawda, nawet wówczas Piłsudski odczuwał lekki ból w okolicach prawego łuku żeberowego, jednak był energiczny i nikt nie przewidywał, że tak szybko jego stan dramatycznie się pogorszy.

W przeszłości rzadko chorował i nie ogniskował uwagi na swym zdrowiu. Tym bardziej, że szczęście mu sprzyjało. Na froncie papierosnica uchroniła go od rany postrzałowej, a w 1921 roku we Lwowie, refleks i błyskawiczne uchylenie głowy, uratowały go od śmierci, którą chciał mu zadać ukraiński zamachowiec. Nawet w niebezpiecznym okresie rozprzestrzeniania się zmutowanej grypy zwanej „hiszpanką”, Piłsudski nie uległ infekcji pomimo, że w jego otoczeniu chorowali inni. Prócz stosunkowo częstych przeziębień i lekkich niestrawności, przez całe lata Marszałkowi nic więcej nie dolegało. Nie zachęcało to więc Piłsudskiego, do regularnego kontrolowania swego zdrowia. Nie znosił jakichkolwiek badań lekarskich i przede wszystkim charakteryzował go brak zaufania do lekarzy; chociaż sam studiował bezpośrednio po maturze, właśnie medycynę.

Od połowy lat dwudziestych, całkiem przypadkowo odnotowano u Piłsudskiego podniesione ciśnienie tętnicze, którego wartość skurczowa osiągała 210 mm Hg.

Powoli na zdrowiu Marszałka zaczęły odbijać się lata spędzone na syberyjskim zesłaniu oraz niełatwe

miesiące przebyte w rosyjskich więzieniach. Okres walk frontowych również nie sprzyjał zdrowiu, po latach więc wszystkie te niedogodności mogły odcisnąć piętno na stanie fizycznym coraz starszego już Piłsudskiego. W okresie walk prowadzonych przez legiony, Piłsudski zachorował na reumatyzm.

Rozwój tej nieprzyjemnej i przewlekłej choroby, został jednak skutecznie zatrzymany, podczas pobytu w Magdeburgu. Niemcy zafundowali byłemu komendantowi I Brygady, specjalistyczną kurację w postaci kąpeli zdrowotnych, które pozbały go dolegliwości.

Po powrocie z wakacji w 1934 roku, bóle zwiększyły się i pojawiło się osłabienie. W tym czasie było już wiadome, że Marszałek ma miażdżycę oraz rozedmę płuc.

Niebawem zastosowano wobec chorego zabiegi fizykalne w postaci masażu i elektryzacji, w celu wzmocnienia kończyn dolnych. Piłsudski nigdy nie okazywał słabości, nigdy nie skarżył się, że mu coś dolega. Stan zdrowia nie wpływał również w żaden sposób na jego pracę. Prawdziwy kryzys nastąpił w lutym 1935 roku.

Marszałek słabł z dnia na dzień. Z trudem poruszał się, szybko chudł, cerę miał ziemistą. Ponieważ ciągle pracował, jego wygląd nie mógł umknąć uwadze otoczeniu. Doktor M. Woyczyński, stwierdził niepokojące powiększenie wątroby, która osiągnęła znaczne rozmiary. Sugerował zwołanie konsylium, jednak Piłsudski zdecydowanie odmówił. Niebawem pojawiły się krwawe torsje, po których Marszałek był tak wyczerpany, że nie mógł poruszać się o własnych siłach. W dalszym ciągu, trudno było stwierdzić co mu konkretnie dolega, bo nie pozwalał się badać. Odmawiał również przyjmowania środków farmakologicznych. Sam natomiast opracował enigmatyczną, „wileńską” dietę, po której – co zdziwiło najbliższych – poczuł się lepiej. Wymioty na pewien czas ustąpiły, dolegliwości w jamie brzusznej również. Sam Marszałek i jego otoczenie ludzili się nadzieją, że kryzys minął. Niestety, choroba dalej się rozwijała.

Na początku kwietnia, powróciły dolegliwości, jednak Piłsudski konsekwentnie odmawiał konsultacji lekarskich.

Wielkanoc 1935 roku, była dla Marszałka okresem kontaktu z rodziną. Wówczas jego żona – Aleksandra – przekonała go, aby pozwolił się zbadać. Postanowiono sprowadzić z Wiednia sławnego profesora, Karla F. Wenckebacha. Piłsudski przyjął go 25 kwietnia. Profesor miał niewielkie możliwości diagnostyczne. Opierał się jedynie na badaniu przedmiotowym, wywiadzie i niezwykle skromnych wynikach laboratoryjnych. Dysponował jednak ogromnym atutem medycznym – praktyką i wyjątkową intuicją lekarską. Wenckebach nie miał wątpliwości, że jest to już nie nadający się do operowania, nowotwór złośliwy wątroby.

Od wczesnych godzin rannych 12 maja 1935 roku, osłabiony Marszałek był w bardzo złym stanie. Miał silny krwotok, który całkowicie pozbawił go sił. Sytuacja przez cały dzień, nie uległa poprawie. Około dwudziestej wezwano księdza Kornilowicza. Po jego wyjściu o 20.45, lekarze stwierdzili zgon Marszałka.

Ciało Józefa Piłsudskiego zostało zabalsamowane i umieszczono je na Wawelu. Mózg poddano wnikliwym badaniom naukowym na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Serce zaś, zgodnie z ostatnią wolą zmarłego, spoczęło wraz ze szczątkami matki na Rossie, pod płytą grobową z napisem: „Matka i serce syna”.

Józef Piłsudski, wielki Polak, wskrzesiciel niepodległej Rzeczypospolitej, odszedł na zawsze i już nigdy Polska nie była taka sama, jak przed 12 maja 1935 roku.

Dariusz Marek Szrednicki

Dariusz Marek Szrednicki

– reżyser, scenarzysta, historyk, badacz dwudziestolecia międzywojennego, biograf Józefa Piłsudskiego. Zawodowo związany z Warszawą i Wrocławiem. Wielokrotnie prezentował w Ciechanowie i Opinogórze wykłady i odczyty poświęcone J. Piłsudskiemu, E. Rydzowi - Śmigłemu oraz innym postaciom dwudziestolecia międzywojennego.

Majowe świętowanie w Ciechanowie

1-3 maja 2015 rok

Rozpoczęło się 1 maja przed południem spotkanie ciechanowskiej lewicy, pod pomnikiem „Walka Męczeństwo Zwycięstwo 1939 – 1945 r. Działacze lewicowi złożyli kwiaty, a wiec poprowadził szef SLD w powiecie ciechanowskim Marek Kiwit.

Także 1 maja milionową Kartę Dużej Rodziny przywiozła do Ciechanowa premier Ewa Kopacz. Wręczyła ją rodzinie Niezgodzińskich z Ciechanowa, a później spotkała się na krótkiej konferencji prasowej z dziennikarzami. Premier towarzyszył minister pracy i polityki społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz.

Nie zabrakło też majowego piknikowania na świeżym powietrzu. W ogrodach „nad kanałami” odbył się piknik na trawie, a później grupa 21 ciechanowian dołączyła do próby bicia gitarowego rekordu Guinnessa. Przyłączyli się w ten sposób do głównej imprezy, którą zorganizowano we Wrocławiu.

2 maja, w Dniu Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, mieszkańcy miasta mieli wyjątkową okazję poznania historii połączoną z akrobacyjnymi sztuczkami. Na błoniach zamkowych swoje umiejętności w zbrojach siedemnastowiecznej polskiej husarii zaprezentowała grupa kaskaderów East Riders ze Słubic.

Kolejnym punktem był VII Bieg między Zamkami, czyli Zamkiem Książąt Mazowieckich a Zameczkiem w Opinogórze. Biegacze pokonali trasę 10 km.

Mieszkańcy nie zapomnieli o wywieszeniu flag na swoich domach. Białą czerwoną iluminacją ozdobiła Zamek Książąt Mazowieckich co robiło ogromne wrażenie.

Święto Flagi uhonorowało również Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki, które ufundowało i rozdawało w tym dniu, w Galerii im. B. Biegasa, biało-czerwone kokardki.

3 maja odbyły się uroczystości związane z obchodami 224. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Tradycyjnie, pod pomnikiem Polskiej Organizacji Wojskowej, na Placu Kościuszki w Ciechanowie złożone zostały wiązanki kwiatów. W trakcie obchodów okolicznościowe przemówienie wygłosił prezydent miasta Krzysztof Kosiński. W obchodach wzięła udział delegacja powiatu ciechanowskiego ze starostą Sławomirem Morawskim, członkiem Zarządu Włodzimierzem Fetlińskim i przewodniczącym Rady Powiatu Zbigniewem Gutowskim. Kwiaty złożyli także: parlamentarzyści, władze miasta, służby mundurowe, związki i organizacje kombatanckie, partie i ugrupowania polityczne, organizacje społeczne oraz liczne delegacje ciechanowskich szkół. Kwiaty złożono także pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki. Uroczystości zakończyła msza w kościele św. Tekli.

W obchody 3-majowe włączyła się także powiatowa jednostka kultury i przygotowała projekcję filmu „Karski i władcy ludzkości” w reż. Sławomira Grunberga. Film opowiada o Janie Karskim, pseudonim „Witold”, który jako pierwszy człowiek na świecie ujawnił przed państwami zachodniej koalicji okrucieństwa i masowe zbrodnie, jakich hitlerowcy dopuszczali się na terenie Polski. Był emisariuszem Polskiego Państwa Podziemnego, potajemnie wysłany do warszawskiego getta z misją rozpoznania sytuacji Żydów w przededniu „ostatecznego rozwiązania”. Jego celem było przekazanie światu wstrząsających informacji o tragedii narodu żydowskiego.

BTW

Foto: BTW, CiecHTivi, CiechanowInaczej